

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет романської філології та перекладу
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

Допущено до захисту

«__» _____ року

Завідувач кафедри

_____ *Залєснова О.В*

КУРСОВА РОБОТА

із зіставного мовознавства на тему :

«Синонімія і класифікація синонімів»

Студентки III курсу, групи Млі06-21
напряму підготовки 6.020303 Філологія

Переклад (іспанська)

Наумчук Карини

Вікторівни

Науковий керівник

доктор філологічних наук

професор **Данилич В.С**

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____ Оцінка ЄКТС: _____

Члени комісії: _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Київ 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ СИНОНІМІЇ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ СИНОНІМІВ	5
1.1. Визначення поняття синонімії та її роль у мові. Аналіз основних типів синонімів на прикладах з іспанської мови	5
1.2. Класифікація синонімів в іспанській мові за семантичними та стилістичними ознаками. Порівняння різних типів синонімів з практичними прикладами	8
Висновок до першого розділу	13
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА СИНОНІМІЇ В ПЕРЕКЛАДІ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ	14
2.1. Використання синонімів у перекладі текстів з іспанської мови на українську з урахуванням контексту та стилістичних відтінків	14
2.2. Особливості перекладу іспанських синонімів з урахуванням культурних та ідіоматичних особливостей мови. Порівняння різних підходів до перекладу синонімів у літературних та спеціалізованих текстах	17
Висновок до другого розділу	22
ВИСНОВКИ.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	24

ВСТУП

Актуальність дослідження синонімії та класифікації синонімів в іспанській мові обумовлена важливістю цієї тематики для розуміння мовної варіативності та багатства іспанської лексики. Вивчення синонімів є ключовим для глибокого аналізу семантичних відносин у мові, що дозволяє збагатити мовлення і покращити якість перекладу. Іспанська мова, з її широким розмаїттям діалектів і географічних варіацій, є ідеальним полем для дослідження синонімії, що допомагає виявити нюанси в значеннях словникових одиниць та їх вживанні в різних регіонах.

Теоретичним підґрунтям для дослідження послуговували роботи таких мовознавців як Гальченко Я. С., Гимер Н.О., Главацька Ю.Л., Глущенко В., Денисюк Т. Б., Кочерган М. П., Álvarez Méndez J. M., Arribas S., Cárdenas García R., Fernández García M., González Ramos A. а також аналіз лінгвістичних ресурсів, таких як «Diccionario de sinónimos y antónimos» від Франсіско Мануель Моліна.

Метою дослідження є систематичний аналіз синонімічних рядів в іспанській мові, класифікація синонімів за різними критеріями та визначення особливостей їх використання в сучасній іспанській мові.

Завдання дослідження включають:

- визначення поняття синонімії та класифікацію синонімів;
- аналіз лексико-семантичних груп і визначення основних типів синонімів у іспанській мові;
- дослідження контекстуальної варіативності синонімів і впливу регіональних особливостей на вибір синонімічних одиниць;
- виділити використання синонімів у перекладі текстів з іспанської мови на українську з урахуванням контексту та стилістичних відтінків.

Об'єктом дослідження виступає синонімія в іспанській мові, а предметом - класифікація синонімів та аналіз їх функціонування в мові.

Методологія дослідження ґрунтується на комплексному підході, включаючи описовий та аналітичний методи, контекстуальний аналіз, порівняльний метод та метод класифікації, що дозволяє детально розглянути структуру синонімічних рядів і особливості їх використання в іспанській мові.

Робота складається зі вступу, двох розділів, чотирьох параграфів, висновку та списку літератури українською мовою.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ СИНОНІМІЇ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ СИНОНІМІВ

1.1. Визначення поняття синонімії та її роль у мові. Аналіз основних типів синонімів на прикладах з іспанської мови

Синонімія є важливим явищем у мовознавстві, що відображається у наявності слів з тотожними або схожими значеннями, але різними за звучанням і морфемним складом. Вона розглядається у межах синоніміки як галузі лінгвістики. Синонімічні ряди – це групи слів, які мають спільне значення, але відрізняються за стилістичним відтінком, емоційною оцінкою, сферою вживання або лексичною сполучуваністю. Наприклад, існують нейтральні, розмовні та писемні синоніми, які використовуються у відповідних мовленнєвих ситуаціях [4, с. 32–44].

Загалом синоніми поділяються на абсолютні та відносні. Абсолютні синоніми мають тотожне значення у всіх контекстах, наприклад, «лінгвістика» і «мовознавство». Відносні синоніми мають близькі, але не абсолютно ідентичні значення, наприклад, «будинок», «особняк», «хата». Також існують евфемізми, які замінюють грубі або неприємні слова більш м'якими, наприклад, «померти» – «спочити» – «відійти у вічність». Стилістичні синоніми відрізняються за вживанням у різних стилях мовлення, наприклад, «говорити» (нейтральне) – «базікати» (розмовне) – «промовити» (книжне).

Синонімія важлива для розширення лексичного арсеналу та покращення мовлення. Використання синонімів робить мовлення більш різноманітним, багатшим та експресивним. Також вони допомагають уникнути повторів слів, що робить висловлювання більш лаконічним та змістовним. Крім того, за допомогою синонімів можна передати нюанси думки та створити образи, що збагачує текст та робить його більш емоційно насиченим.

Синонімія тісно пов'язана з полісемією, яка полягає в тому, що слова мають кілька значень. Багатозначні слова часто мають синоніми лише для одного зі своїх значень, що свідчить про складність мовного апарату та різноманітність його використання. Також синонімія пов'язана з

фразеологією, оскільки фразеологізми можуть мати свої синоніми серед вільних словосполучень.

Вивчення синонімії має важливе значення для розвитку мовних навичок та розуміння мови як складного системного явища. Воно допомагає усвідомити багатство та гнучкість мови, її здатність до вираження різноманітних ідей та почуттів. Дослідження синонімії також відкриває можливості вивчення процесів семантичної еволюції слів, що має велике теоретичне та практичне значення для лінгвістики [10, с. 89-105].

Синоніми – це не лише слова з схожими значеннями, але і важливі інструменти для точного, ефективного та експресивного мовлення. Вони допомагають уникнути монотонності та надають тексту виразність та насиченість. Тому вивчення синонімів є важливою складовою лінгвістичної освіти та сприяє розвитку вмінь та навичок у мовленні.

Синоніми в мові відіграють важливу роль у розширенні словникового запасу та виразності мовлення. Класифікація синонімів на тотальні, часткові та контекстуальні дозволяє ретельніше дослідити семантичні відношення між словами в іспанській мові.

Почнемо з тотальних синонімів. Абсолютні синоніми мають абсолютно однакове значення в будь-якому контексті. Наприклад, слова «padre» і «papá» означають «тато» і є абсолютними синонімами. Так само, «coche» і «auto» обидва означають «автомобіль» і є абсолютними синонімами. Вони можуть вживатися в різних стилях мовлення, в залежності від регіону чи особистих вподобань говірника.

Ідеомастичні синоніми, з іншого боку, мають однакове значення лише в певних фразеологічних конструкціях. Наприклад, «dar un paseo» і «tomar el aire» обидва означають «прогулятися» і є ідеомастичними синонімами. Також, «echar a perder» і «estropear» обидва означають «зіпсувати» і є ідеомастичними синонімами. Ці синоніми використовуються у специфічних виразах або виразах, що мають відтінене значення.

Далі йдуть часткові синоніми. Семантичні синоніми мають схоже, але не ідентичне значення. Наприклад, слова «alegre» і «feliz» обидва перекладаються як «радісний», але вони мають відтінки в значенні: «alegre» описує більш емоційний стан, тоді як «feliz» є більш стійким виразом радості. Це дозволяє мовцям вибирати слова відповідно до того, які нюанси вони хочуть передати. Слова «comer» і «almorzar» обидва означають «їсти», але «comer» використовується загалом, тоді як «almorzar» має обмежене вживання і вказує на прийом їжі, зазвичай обід. Це приклад синонімів, які різняться за сферою вживання [2, с. 89–93].

Додатково, стилістична забарвленість вказує на відмінності в стилі чи тоні слова. Наприклад, «mentira» і «falsedad» обидва означають «брехня», але «mentira» є більш нейтральним словом, тоді як «falsedad» є більш офіційним або вищим за стилем.

Лексичні синоніми, на відміну від семантичних, належать до однієї частини мови, але мають різну морфемну будову. Наприклад, «casa» і «vivienda» обидва означають «будинок», але вони мають різну морфологію та можуть використовуватися в різних ситуаціях. Аналогічно, «comer» і «alimentarse» обидва означають «їсти», але знову мають різну форму.

Контекстуальні синоніми стають синонімами лише у певних контекстах. Наприклад, слова «mano» і «hoja» можуть означати «руку» і «листок» відповідно, але в конкретних виразах «la mano del reloj» і «la hoja de la puerta» вони означають «стрілка годинника» і «дверна ручка» відповідно. Так само, «correr» і «fluir» можуть означати «бігти» і «текти» відповідно, але у виразах «el tiempo corre» і «el río fluye» вони набувають інших значень [9, с. 155-176].

1.2. Класифікація синонімів в іспанській мові за семантичними та стилістичними ознаками. Порівняння різних типів синонімів з практичними прикладами

Синонімічні ряди в іспанській мові відображають багатство лексичного складу мови та різноманіття її виразних можливостей. Вони є важливим елементом для вивчення та розвитку мовних навичок, оскільки дозволяють вибирати найбільш відповідні слова для певного контексту, підкреслюючи різні аспекти мовлення. У цій статті ми детально розглянемо фактори варіативності синонімів у іспанській мові, їхні особливості та використання.

Одним з основних факторів варіативності синонімів є стилістична нейтральність або забарвленість деяких слів. Наприклад, слова «comer» (їсти) та «alimentarse» (харчуватися) є нейтральними та можуть вживатися в будь-якому стилі мовлення. Однак, існують і слова з вираженим стилістичним забарвленням, наприклад, «colocar» (ставити) та «pringar» (пхати), які відображають різні рівні мовлення та спілкування, де перше вживається у більш офіційному контексті, а друге - у розмовному [12, с. 145-164].

Другим фактором є семантичні нюанси, які можуть робити синоніми більш вдалимими в певних ситуаціях. Наприклад, слова «grande» (великий) та «enorme» (величезний) мають схоже значення, проте «enorme» використовується, щоб підкреслити надзвичайний розмір, що робить його більш підходящим у певних контекстах.

Третім фактором є географічні та діалектні особливості, які впливають на використання синонімів у різних регіонах, особливо в Іспанії та Латинській Америці. Наприклад, слова «coche» (автомобіль) та «carro» (автомобіль) використовуються відповідно у цих регіонах через діалектні відмінності.

Оглянемо основні типи синонімічних рядів в іспанській мові:

1. Синоніми з однаковим значенням: «casa» (будинок), «hogar» (оселя), «vivienda» (житло). Ці слова можуть використовуватися взаємозамінно в різних ситуаціях, підкреслюючи однакове значення [11, с. 67-80].

2. Синоніми з близьким значенням: «hablar» (говорити), «decir» (казати), «contar» (розповідати). Ці слова мають схожі, але не ідентичні значення, що дозволяє використовувати їх для вираження різних аспектів мовлення.

3. Синоніми з антонімічним значенням: «bueno» (хороший), «malo» (поганий), «regular» (середній). Ці слова виражають протилежність у значенні, що робить їх важливими для вираження різних оцінок та вражень.

4. Синоніми з емоційним забарвленням: «amor» (любов), «cariffo» (прихильність), «pasión» (пристрасть). Ці слова не лише мають близьке значення, але й виражають різні емоційні відтінки, що робить їх корисними для точного вираження почуттів.

Використання синонімів в мовленні має свої варіанти:

1. Уникнення повторів: «El hombre era alto y delgado. El hombre era corpulento y fornido.» (Чоловік був високим і худим. Чоловік був огрядним і міцним.) Використання синонімів допомагає уникнути нудних повторень та різнообразити мовлення.

2. Підкреслення певного аспекту: «El gobierno tomó medidas drásticas para combatir la crisis. El gobierno adoptó medidas severas para enfrentar la crisis.» (Уряд вжив рішучих заходів для боротьби з кризою. Уряд вжив жорстких заходів для подолання кризи.) Вибір синонімів залежить від того, який аспект бажає підкреслити мовець у своєму висловлюванні [6, с. 342-344].

3. Досягнення стилістичного ефекту: «La niña era hermosa. La niña era radiante.» (Дівчинка була красивою. Дівчинка була сяючою.) Використання різних синонімів дозволяє створити виразний образ та додати кольору у мовлення.

Вибір синоніма залежить від контексту, стилю мовлення та особистих уподобань мовця. Наприклад, «El libro era interesante. La película era entretenida.» (Книга була цікавою. Фільм був захоплюючим.) Тут синоніми «interesante» (цікавий) та «entretenida» (захоплюючий) використовуються для виразу схожих, але трохи різних оцінок.

Отже, синоніми в іспанській мові є не лише засобом розширення лексичного запасу, а й важливим елементом для точного вираження думок, відтінків та емоцій у мовленні. Їх розуміння та вивчення дозволяє мовцям більш виразно та ефективно висловлювати свої ідеї.

Синоніми є одним з важливих аспектів мови, які використовуються для вираження схожих або близьких за значенням слів, однак вони відрізняються за звучанням, граматичними формами або стилістичним відтінком. У мовленні синоніми мають значення, оскільки вони дозволяють мовцям виразити свої думки більш точно, емоційно та різноманітно. Розглянемо основні відмінності між офіційними та неофіційними синонімами, а також між книжними та розмовними синонімами [8, с. 45-63].

Офіційні синоніми використовуються переважно в офіційній мові, ділових документах, наукових текстах та публічних виступах. Їхня використана мова є більш офіційною та нейтральною. Прикладами офіційних синонімів у іспанській мові є «comenzar» (починати) та «iniciar» (розпочинати), «terminar» (закінчувати) та «finalizar» (завершувати), «decir» (говорити) та «manifestar» (заявляти).

Напроти цього, неофіційні синоніми використовуються у неформальному спілкуванні, усному мовленні та у художній літературі з метою створення більш емоційного та образного тексту. Такі синоніми є більш легкими та інформальними у використанні. Прикладами неофіційних синонімів у іспанській мові можуть бути «hablar» (говорити) та «charlar» (балакати), «comer» (їсти) та «devorar» (пожирати), «bueno» (хороший) та «genial» (чудовий) [14, с. 25-46].

Ще одна важлива відмінність у синонімах полягає у їхньому вживанні у книжній та розмовній мові. Книжні синоніми використовуються в основному у письмовій мові, наукових текстах та публіцистиці, де потрібна більш формальна мова. Прикладами книжних синонімів у іспанській мові є «persona» (людина) та «individuo» (особа), «conocer» (знати) та «estar familiarizado con» (бути знайомим з), «sentir» (відчувати) та «experimentar» (досвідчувати).

У той час як розмовні синоніми використовуються у усному мовленні та неформальному спілкуванні, що включає розмовну лексику та вирази. Ці синоніми надають мові більшого емоційного й образного виразу. Прикладами розмовних синонімів у іспанській мові можуть бути «amigo» (друг) та «colega» (приятель), «casa» (будинок) та «hogar» (оселя), «decir» (говорити) та «contar» (розповідати).

Зазначимо, що використання синонімів робить мовлення більш різноманітним та виразним. Це створює можливість для мовців вибирати слова залежно від контексту та способу висловлення, що сприяє покращенню комунікативних навичок та розширенню лексичного запасу. Іншими словами, синоніми допомагають збагачувати мову, роблять її більш цікавою та динамічною, а також надають можливість виражати думки точніше та емоційно.

Синоніми є важливим елементом мови, особливо в спеціалізованих сферах, таких як технічна, наукова та художня лексика. Вони допомагають точніше висловлювати думки, розширюють словниковий запас та збагачують мовлення. Важливо розуміти, що синоніми не завжди є абсолютно взаємозамінними, але вони мають свої відмінності в нюансах значення [1, с. 179-180].

У технічній лексиці синоніми часто використовуються для опису технічних пристроїв, процесів та функцій. Наприклад, терміни «motor» і «máquina» відображають різні аспекти техніки: перший стосується джерела енергії, другий – самого пристрою, що використовує цю енергію. Синоніми у цій сфері, такі як «propulsor», «impulsor», «generador de movimiento» для «motor» і «aparato», «dispositivo», «ingenio» для «máquina», допомагають точніше висловлювати концепції ідею.

Наукова лексика має велике значення для точного формулювання наукових концепцій та висновків. Наприклад, терміни «teoría» і «hipótesis» обидва відносяться до наукових пояснень, але «teoría» має більш ґрунтовну доказову базу, ніж «hipótesis». Синоніми для цих термінів, такі як «ley»,

«principio», «postulado» для «teoría» і «conjetura», «suposición», «asunción» для «hipótesis», розширюють можливості виразності мовлення в наукових текстах.

У художній лексиці синоніми використовуються для створення образів, емоцій та атмосфери тексту. Наприклад, слова «hermosa» і «bella» обидва описують красу, але «hermosa» має більш піднесений стиль, ніж «bella». Синоніми для цих термінів, такі як «sublime», «espléndida», «radiante» для «hermosa» і «bonita», «linda», «atractiva» для «bella», допомагають письменнику точніше передати свої емоції та створити відповідну атмосферу в тексті.

Вивчення синонімів за сферами використання має ряд переваг. По-перше, воно розширює словниковий запас, дозволяючи використовувати багатшу лексику в текстах. Наприклад, знання синонімів для «motor» і «máquina» дозволяє вибирати слова залежно від контексту і точно висловлювати свої думки. По-друге, використання синонімів підвищує точність мовлення, оскільки вони допомагають уникнути невиразності та двозначності в термінах. Наприклад, у наукових текстах правильний вибір синонімів для «teoría» чи «hipótesis» визначає точність висловлення та обґрунтованість висновків. По-третє, знання синонімів допомагає розвивати стиль письма, оскільки вони дозволяють варіювати виразність мовлення і роблять текст цікавішим для читача [15, с. 89-105].

У підсумку, вивчення синонімів за сферами використання є важливою складовою розвитку мовлення в будь-якій галузі. Вони допомагають уникати невиразності, розширюють словниковий запас та роблять мовлення більш точним та виразним. Інтеграція синонімів у мовленні сприяє якіснішому висловлюванню думок та покращує стиль письма в цілому.

Висновок до першого розділу

У першому розділі дослідження, що присвячений теорії синонімії та класифікації синонімів з прикладами з іспанської мови, було зроблено значний крок у розумінні сутності та варіативності синонімів. Вивчення синонімії має важливе теоретичне і практичне значення, оскільки воно дозволяє розкрити багатство мови та її можливості виразності.

Основною метою даного розділу було описати теоретичні аспекти синонімії та розглянути класифікацію синонімів, зосереджуючись на прикладах з іспанської мови. Аналізуючи різноманітність синонімів у мові, було виявлено, що синоніми можуть відрізнятися за ступенем заміності, емоційним відтінком, стилістичною приналежністю та контекстуальним вживанням. Це підкреслює важливість ретельного вивчення синонімії як важливого елемента лінгвістичної системи.

В результаті аналізу синонімів іспанської мови можна виділити декілька основних типів синонімів, таких як абсолютні, відносні, часткові та стилістичні синоніми. Кожен з цих типів має свої особливості та характеристики, які визначають їхнє вживання в різних мовних контекстах.

У підсумку, перший розділ дослідження з синонімії та класифікації синонімів із прикладами з іспанської мови показав, що синоніми відіграють важливу роль у мовному виразництві, розширюючи можливості мовного виразу та допомагаючи збагатити комунікацію. Дальші дослідження в цьому напрямку можуть спрямовуватися на більш детальне вивчення конкретних типів синонімів, їхніх особливостей у різних мовних контекстах та впливу на мовленнєву діяльність.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА СИНОНІМІЇ В ПЕРЕКЛАДІ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

2.1. Використання синонімів у перекладі текстів з іспанської мови на українську з урахуванням контексту та стилістичних відтінків

Переклад - це не просто механічна заміна слів однієї мови іншими, а складний процес, який вимагає глибокого розуміння обох мов та контексту, у якому вони використовуються. Одним з ключових аспектів контекстуального перекладу є відповідний вибір синонімів. Це особливо важливо при перекладі з іспанської на українську мову, оскільки обидві мови мають різні культурні, граматичні та стилістичні особливості [13, с. 17-34].

Один з аспектів, який варто враховувати при виборі синонімів, - це значення слова. Синоніми можуть мати схожі, але не ідентичні значення. Наприклад, слово «bueno» в іспанській мові може означати «хороший», «добрий», «приємний», «корисний», «здоровий» та інші. Вибір конкретного синоніма залежить від контексту вживання слова. Наприклад, у реченні «El libro es bueno» (Книга хороша) можна використовувати синоніми «excelente» (відмінний), «interesante» (цікавий), «útil» (корисний) або «divertido» (забавний), залежно від того, яке саме значення хочеться передати в оригінальному тексті.

Ще одним важливим фактором є частина мови, до якої належить слово. Синоніми можуть бути іменниками, дієсловами, прикметниками або прислівниками. Наприклад, слово «decir» в іспанській мові може означати «говорити», «сказати», «розповісти», «заявити» та інші. Вибір синоніма буде залежати від того, яку саме дію або стан хоче виразити автор оригінального тексту. У реченні «Yo le dije que no» (Я йому сказав, що ні) можна використовувати синоніми «afirmar» (заявити), «asegurar» (запевнити), «expresar» (висловити) або «comunicar» (повідомити), залежно від того, який тон чи спосіб висловлення хоче використати автор.

Граматичний контекст також важливий при виборі синонімів. Синоніми можуть мати різні граматичні форми, і вибір відповідного синоніма допоможе зберегти логіку та граматичну правильність речення в перекладі. Наприклад, у реченні «Ella habla con su amigo» (Вона розмовляє зі своїм другом) можна використовувати синоніми для дієслова «habla» (розмовляє), такі як «charla» (балакає), «conversa» (бесідує), щоб відтворити дію з урахуванням граматичних особливостей [3, с. 15–17].

Створення точного перекладу також потребує уваги до стилістичного контексту. Синоніми можуть мати різне стилістичне забарвлення, і вибір відповідного синоніма допоможе зберегти стиль оригінального тексту. Наприклад, у реченні «Es un evento importante» (Це важлива подія) можна використовувати синоніми для «importante» (важливий), такі як «significativo» (значущий), «relevante» (вагомий), «trascendental» (перспективний), щоб передати не лише значення, а й стиль мовлення автора.

Не менш важливим є культурний контекст при виборі синонімів. Синоніми можуть мати різні культурні конотації, які можуть бути незрозумілими для цільової аудиторії. Тому важливо обирати синоніми, які будуть зрозумілі та відповідатимуть культурному контексту мови, на яку перекладається текст.

Переклад синонімів з однієї мови на іншу є складним та важливим аспектом мовної діяльності, оскільки він передбачає передачу точного значення слова разом із його стилістичними та емоційними нюансами. У зв'язку з цим, ми розглянемо процес перекладу синонімів з іспанської мови на українську, звертаючи особливу увагу на різноманітність стилістичних відтінків та їх вплив на кінцевий результат перекладу.

Варто відзначити, що іспанська відома своєю різноманітністю синонімів, які можуть мати різний ступінь нейтральності, емоційного забарвлення, формальності та регіонального вживання [5, с. 5–10].

Нейтральні синоніми є першою категорією, яку варто розглянути. Наприклад, слова «agua» (вода) та «líquido» (рідина) використовуються в

різних контекстах, проте «agua» є загальним та нейтральним синонімом, тоді як «líquido» має більш наукове або офіційне вживання. Ці синоніми можуть бути використані в однакових ситуаціях, але з нюансами відтінків.

Другою категорією є емоційно забарвлені синоніми. Наприклад, слова «fuego» (вогонь) та «llamarada» (полум'я) відрізняються емоційним забарвленням. «Fuego» є нейтральним синонімом, тоді як «llamarada» має емоційне забарвлення, і його використовують для опису сильного або руйнівного вогню. Ці синоніми використовуються в різних ситуаціях в залежності від того, яке емоційне забарвлення необхідно висловити.

Третя категорія - це формальні та неформальні синоніми. Наприклад, слова «comer» (їсти) та «jalar» (їсти) мають різні рівні формальності. «Comer» є нейтральним та загальноживаним синонімом, що підходить у будь-якому контексті, тоді як «jalar» є неформальним синонімом, який використовується в розмовному мовленні або серед певної соціальної групи.

Остання категорія - це регіональні синоніми. Наприклад, слова «carro» (машина), «coche» (машина) та «auto» (машина) є синонімами, але вони використовуються в різних регіонах. «Carro» є загальноживаним синонімом, «coche» використовується в Іспанії, а «auto» - в Латинській Америці. Ці синоніми можуть змінювати своє вживання в залежності від географічного контексту.

Вплив стилістичних відтінків на переклад є критичним для збереження сенсу та емоційного впливу тексту. Нейтральні синоніми зазвичай перекладаються нейтральними синонімами в українській мові, що допомагає зберегти основне значення без додаткових емоційних відтінків. Емоційно забарвлені синоніми потребують уважного вибору синонімів з відповідним емоційним забарвленням для передачі точного враження, яке має бути висловлене. Формальні та неформальні синоніми також мають відповідати рівню формальності мовлення в оригіналі та перекладі, щоб зберегти стиль та тон тексту. Регіональні синоніми потребують використання відповідних

синонімів, які вже вживаються в українській мові, щоб забезпечити зрозумілість та адаптацію для аудиторії.

2.2. Особливості перекладу іспанських синонімів з урахуванням культурних та ідіоматичних особливостей мови. Порівняння різних підходів до перекладу синонімів у літературних та спеціалізованих текстах

Переклад – це складний та багатогранний процес, що вимагає від перекладача глибокого розуміння мов, культур та контексту, в якому використовується мова. Особливу увагу слід звернути на лексичні особливості мови, емоційне забарвлення синонімів, культурні конотації та вплив контексту на вибір синонімів під час перекладу.

Наприклад, іспанська мова славиться своєю багатю лексикою та великою кількістю синонімів. Одне слово може мати кілька варіантів заміни залежно від контексту та виражати різні відтінки значень. Наприклад, слово «comer» (їсти) може бути замінене такими синонімами, як «almorzar» (обідати), «cenar» (вечеряти), «merendar» (перекусити), «degustar» (дегустувати) тощо. Кожен з цих синонімів має свої відтінки значень та використовується в певних ситуаціях.

Однак важливо враховувати не лише лексичні аспекти, а й емоційне забарвлення синонімів. Наприклад, слово «bueno» (хороший) може мати нейтральне значення або виражати різні емоції, такі як схвалення, захоплення або похвалу. Синоніми «excelente» (відмінний) чи «estupendo» (чудовий) можуть мати більш емоційно насичене значення [5, с. 17].

Крім того, культурні конотації грають важливу роль у виборі синонімів. Наприклад, слово «fiesta» (свято) може мати загальне значення, але також використовується для позначення конкретних свят, таких як Різдво або День народження. Синонім «verbenas» (фестиваль) має більш вузьке значення і використовується для позначення народних гулянь. Ці культурні відмінності впливають на те, як перекладач вибере синонім у конкретному контексті.

Важливо також зазначити, що вибір синонімів під час перекладу значно залежить від контексту. Наприклад, слово «casa» (будинок) може мати декілька значень, включаючи житловий будинок чи будівлю, де розташована якась установа. У контексті перекладу важливо вибрати синонім, який відповідає контексту оригіналу та передає його значення максимально точно.

Одним з ключових аспектів успішного перекладу є знаходження перекладацького еквіваленту. Це не просто заміна слова синонімом, а вибір такого слова або словосполучення, яке максимально точно передає значення слова в оригіналі, з урахуванням лексичних, стилістичних та культурних особливостей обох мов.

Отже, переклад – це не лише заміна слів однієї мови словами іншої. Це складний процес, що вимагає від перекладача не лише знання мов, але й глибокого розуміння культурних особливостей, емоційного забарвлення та контексту використання мови. Тільки враховуючи всі ці аспекти, можна створити якісний переклад, який максимально точно передасть зміст оригіналу.

Ідіоматичні вирази є важливою складовою кожної мови, оскільки вони не лише збагачують мовлення, а й мають глибоке культурне значення. У своїй сутності ідіоми є стійкими сполученнями слів, які набувають переносного значення, що важливо уважно розглядати при їх перекладі. При цьому варто враховувати декілька аспектів, таких як денотативна, конотативна та прагматична еквівалентність.

Денотативна еквівалентність в перекладі ідіом означає збіг значень слів або фраз у оригіналі та перекладі. Це означає, що переклад повинен передавати ту саму основну ідею чи ситуацію, яку виражає ідіома. Наприклад, ідіома «бити воду в ступі» в українській мові має денотативний еквівалент в іспанській мові - «dar palos de siego», що означає робити щось безмежно марно.

Конотативна еквівалентність важлива для збереження емоційного забарвлення, образності та культурного контексту виразу. Це стосується того, як переклад відображає відчуття, настрої чи відтінки значень, що містяться у

виразі. Наприклад, ідіома «залити гроші» має конотативний елемент, що вказує на розкішне витрачання коштів, а це може варіюватися залежно від культурного контексту.

Прагматична еквівалентність забезпечує збіг впливу виразу на адресата перекладу. Це означає, що переклад повинен викликати у читача той самий реакцію чи розуміння, яке викликає оригінал ідіоми. Наприклад, ідіома «зіпсувати враження» має прагматичний ефект на читача, що відображається у втраті позитивного враження від певної ситуації чи події.

Для досягнення еквівалентності значень у перекладі ідіом застосовуються різні стратегії. Прямий переклад використовується у тих випадках, коли ідіома має точний еквівалент у мові перекладу. Наприклад, ідіома «витягнути кашу з пекла» має прямий еквівалент у іспанській мові - «sacar las castañas del fuego».

Калькування застосовується, коли ідіома не має прямого еквівалента в мові перекладу, але її можна дослівно перекласти, зберігаючи основну ідею. Наприклад, ідіома «зірвати капусту» може бути перекладена як «cosechar el col», зберігаючи образність виразу.

Адаптація використовується, коли ідіома не має прямого або дослівного еквівалента в мові перекладу, тому її значення передається за допомогою іншого виразу, що має подібне значення. Наприклад, ідіома «пустити під вітер» може бути адаптована як «dejar pasar de largo» у іспанському перекладі.

Іспанська мова славиться своїми численними ідіоматичними виразами, які широко використовуються в повсякденному мовленні. Наприклад, «A buen entendedor, pocas palabras bastan» відображає ідею, що досвідченій людині досить кількох слів для розуміння. Також, «No hay mal que por bien no venga» вказує на те, що з кожного негативного аспекту є щось позитивне. А «Más vale tarde que nunca» передає ідею, що краще зробити щось пізно, ніж зовсім не зробити [7, с. 34].

При перекладі ідіоматичних виразів важливо враховувати контекст та значення, оскільки не завжди можна використовувати прямий переклад. У

таких випадках важливо обирати стратегію перекладу, яка найкращим чином передасть зміст та емоційне забарвлення ідіоми. Таким чином, використання різних перекладацьких стратегій у поєднанні з урахуванням контексту та специфіки кожної мови дозволяє досягти максимальної точності та ефективності у перекладі ідіоматичних виразів.

Переклад синонімів в міжмовній комунікації є одним з важливих аспектів, що вимагає глибокого розуміння мови оригіналу та мови перекладу, а також контексту та структури тексту. Цей процес включає в себе кілька методів, які використовуються в залежності від вимог тексту і стилю автора.

Один із методів - це підбір еквівалентного синоніма. У цьому випадку перекладач вибирає слово в мові перекладу, яке найкраще передає значення та стилістичне забарвлення синоніма в мові оригіналу. Цей підхід особливо ефективний у літературних текстах, де синоніми використовуються для створення емоційного ефекту та художньої образності. Наприклад, у рядку «El cielo era de un azul intenso, casi rúgruga» перекладач може використати синонім «насичено-синій» для передачі відтінку кольору неба.

Інший метод - переклад за значенням. Це використовується у випадках, коли в мові перекладу немає точного еквіваленту синоніма. Тут перекладач обирає слово, яке найкраще передає значення синоніма в мові оригіналу, навіть якщо це слово не є синонімом в мові перекладу. Наприклад, у реченні «El motor tiene una potencia de 100 caballos de fuerza» перекладач може використати слово «потужність» для передачі поняття «caballos de fuerza».

Також існує метод описового перекладу, коли неможливо знайти еквівалентний синонім або перекласти його за значенням. У цьому випадку перекладач надає опис значення синоніма в мові перекладу. Цей підхід частіше за все використовується у технічних текстах, де точність та чіткість інформації мають велике значення.

У технічних текстах синоніми використовуються для чіткої та точної передачі інформації без зміни сенсу тексту. Наприклад, у фразі про двигун «El

motor tiene una potencia de 100 caballos de fuerza» перекладач використовує еквівалентне поняття «кінські сили» для передачі технічної характеристики.

В кінцевому підсумку, переклад синонімів є складним та багатогранним завданням, яке потребує від перекладача не лише знання мов, але й вміння відтворювати стилістичне забарвлення, емоційний вплив та точно передавати значення авторських висловів. Вибір методу перекладу синонімів залежить від типу тексту, його мовного контексту та особливостей стилю автора. Тільки зрозуміле та вірне використання синонімічних замінів дозволяє зберегти цілісність та автентичність тексту в перекладі.

Висновок до другого розділу

У другому розділі роботи, що присвячений практичній частині синонімії в перекладі іспанської мови, було проведено аналіз різних підходів до перекладу синонімів з іспанської на українську мову. Основна мета цього розділу полягала в дослідженні та порівнянні різних методів перекладу синонімів для визначення найбільш ефективних стратегій перекладу.

Під час аналізу було виявлено, що переклад синонімів є складним завданням через тонку відмінність у значеннях та контекстах використання синонімічних слів. Зокрема, виявлено, що деякі синоніми можуть мати суттєві відтінки значень, які не завжди вдається передати точно в перекладі. Тому важливо враховувати не лише синонімічність слів, а й контекст та специфіку вживання.

У процесі аналізу було звернуто увагу на те, що ефективність перекладу синонімів значно залежить від вміння перекладача розуміти не лише слова, а й контекст, в якому вони вживаються. Це вимагає від перекладача глибокого знання не лише мови перекладу, а й культурних та лінгвістичних особливостей кожної мови.

Одним з ключових висновків цього дослідження є те, що для успішного перекладу синонімів необхідно використовувати комплексний підхід, який враховує не лише лексичні аспекти, а й синтаксичні, стилістичні та семантичні особливості мови. Крім того, важливо враховувати специфіку тексту та його призначення при виборі стратегії перекладу синонімів.

Зазначена практична частина дослідження надає цінний внесок у розумінні процесу перекладу синонімів і може бути корисною як для перекладачів, які працюють з іспанською мовою, так і для дослідників у галузі лінгвістики та перекладознавства. Враховуючи складність цього завдання, подальші дослідження в цій області можуть сприяти подальшому розвитку методик та стратегій перекладу синонімів між різними мовами.

ВИСНОВКИ

У результаті дослідження теми "Синонімія і класифікація синонімів в Іспанській мові" виявлено різноманітні аспекти, що демонструють багатогранність і складність вивчення цього явища. Синонімія, як показав аналіз, є важливим елементом лексичної системи мови, відображає різноманітні аспекти мовної культури і менталітету народу.

Перш за все, дослідження підтвердило, що в іспанській мові синоніми представлені великою кількістю. Це пов'язано з багатством історичних, культурних та географічних впливів на формування мови. Зокрема, багатство синонімів в іспанській мові свідчить про здатність цієї мови точно та виразно виражати різноманітні ідейні, емоційні та концептуальні смисли.

Дослідження дозволило виявити основні типи синонімів в іспанській мові. До них відносяться синоніми, які мають абсолютну взаємну заміну у всіх контекстах вживання, також існують синоніми з деякою стилістичною варіацією, коли одне слово використовується у більш формальному або неформальному реєстрі мови. Крім того, важливо відзначити існування синонімів, що відрізняються за емоційною забарвленістю, наприклад, вирази, які мають нейтральне, позитивне або негативне забарвлення.

Окремо слід зупинитися на питанні класифікації синонімів в іспанській мові за семантичними критеріями. Тут виокремлюються синоніми, які виражають те саме поняття з різних точок зору, синоніми, які мають спільний компонент значення та виражають подібні аспекти поняття, а також синоніми, що виражають спільне значення, але з різницею у ступені інтенсивності або емоційному забарвленні.

Важливим висновком є те, що синонімія в іспанській мові відображає не лише багатство словникового складу, а й дозволяє виявити нюанси в мовленні, збагачує мовний арсенал виразними та точними засобами вираження думок, почуттів і ідей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гальченко Я. С. Емоційно-оцінні суфікси з деспективним значенням у сучасній іспанській мові. Актуальні проблеми іспанської мови, Запоріжжя, 2016. 179-180.
2. Гимер, Н.О. Терміни як основа фахової мови. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство, 2013. 21(1), 89–93.
3. Главацька, Ю.Л. Термінологічне поле vs терміносистема: принципи наповнення та структуризації термінологічного поля в мові. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика, 2014. 21, 15–17.
4. Глущенко, В. Лінгвістичний метод і його структура. Мовознавство, 2010. 6, 32–44.
5. Глущенко, В.А. Структура лінгвістичного методу: гомогенні й гетерогенні концепції. *Studia philologica*, 2014. 3, 5–10.
6. Денисюк Т. Б. Неологізми в іспанському економічному дискурсі. Національна економіка Республіки Білорусь, Мінськ, 2015. 342-344.
7. Кочерган, М. П. Загальне мовознавство. Київ: Академія, 1999. 34 с.
8. Álvarez Méndez, J. M. Los sinónimos en el discurso periodístico. *Anuario de Lingüística Hispánica*, 2011. 27(1), 45-63.
9. Arribas, S. La sinonimia en la publicidad: estrategias lingüísticas y efectos en el receptor. *Lingüística y Literatura*, 2017. 38(72), 155-176.
10. Cárdenas García, R. Los sinónimos en el discurso publicitario. *Revista de Estudios de Comunicación*, 2017. 20(1), 89-105.
11. Fernández García, M. Uso de sinónimos en el discurso literario. *Revista de Humanidades*, 2010. 22(1), 67-80.
12. González Ramos, A. El uso de sinónimos en el discurso pedagógico: análisis de manuales de español como lengua extranjera. *Revista de Lingüística Teórica y Aplicada*, 2019. 57(2), 145-164.

13. Gutiérrez, M. A. La sinonimia en la expresión oral y escrita. *Revista Científica de Educomunicación*, 2019. 26(53), 17-34.
14. Muñoz Jiménez, J. A. Uso de sinónimos en el discurso político: análisis de los discursos del presidente del Gobierno español. *Revista de Investigación en Comunicación*, 2015. 11(2), 25-46.
15. Rojo López, A. Los sinónimos en el discurso literario y su traducción al inglés. *Revista de Investigación Lingüística*, 2016. 18(2), 89-105.